

AANVULLEND ECOLOGISCH

VELDONDERZOEK

MOLENVELD ZUID

TE DOESBURG

GEMEENTE DOESBURG

- * Bodem
- * Waterbodem
- * Water
- * Archeologie
- * Ecologie
- * Milieu

Ecologie

Aanvullend ecologisch veldonderzoek Molenveld Zuid te Doesburg in de gemeente Doesburg

Opdrachtgever	Woonservice IJsselland Postbus 48 6980 AA Doesburg
Project	DSB.WSI.ECO2
Rapportnummer	11025211
Status	Eindrapportage
Datum	14 oktober 2011
Vestiging	Doetinchem
Opsteller	Ing. K. Wopereis
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. E.R. Witter
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	1
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	1
	2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	1
	2.4 Planning van de werkzaamheden	2
3.	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	3
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	6
	5.1 Vleermuizen.....	6
	5.2 Huismus.....	8
	5.3 Gierzwaluw	8
	5.4 Gemeenschappelijke slaapplaatsen.....	9
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	9
	6.1 Vleermuizen.....	9
	6.2 Huismus.....	10
	6.3 Gemeenschappelijke slaapplaats.....	11
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de onderzoekslocatie
2. - Resultaten aanvullend ecologisch onderzoek

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Woonservice IJsselland opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch veldonderzoek ter plaatse van het plangebied Molenveld Zuid te Doesburg in de gemeente Doesburg.

Het aanvullend ecologisch veldonderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en herontwikkeling van de onderzoekslocatie.

Het aanvullend ecologisch veldonderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy bv in januari 2011 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 10106092 DSB.WSI.ECO1).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1,34$ ha) betreft het plangebied Molenveld Zuid, en ligt circa 700 meter ten zuidoosten van de kern van Doesburg, in de gemeente Doesburg.

De onderzoekslocatie is kadastraal bekend gemeente Doesburg, sectie B, nummers 1129 (ged.), 1135, 1232 (ged.), 1233, 1234, 1235 (ged.) en 1236 (ged.).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 40 E, 2004 (schaal 1:25.000) zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 207.000$, $Y = 447.245$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 207/447.

De onderzoekslocatie betreft een gedeelte van een woonwijk en omvat de Beatrixstraat, het Prins Bernhardplein en een gedeelte van de Margrietstraat. Binnen de onderzoekslocatie is een zestal woonblokken (vijf duplex woonblokken en één blok eengezinswoningen) met bijbehorende siertuinen (voor en achter tuin) gesitueerd. Alle woonblokken zijn voorzien van pannendaken. Tevens zijn de woonblokken voorzien van schuren gelegen binnen de achtertuin. De tuinen bestaan uit variërende beplantingen met o.a. hagen, struwelen en bomen (o.a. conifeer, eik, boomhazelaar etc).

2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen. De herontwikkeling voorziet in de sloop van de vijf duplex woonblokken. Het eengezinswoningen woonblok (Beatrixstraat 30 t/m 40) blijft in de toekomstige situatie gehandhaafd. De vijf woonblokken worden gefaseerd gesloopt. In het vrijgekomen gebied wordt vervangende nieuwbouw (45 á 50 woningen) van verschillende typen woningen gerealiseerd. Een deel van de huidige beplanting zal in de nieuwe situatie worden gehandhaafd. Grotendeels zal de beplanting verdwijnen, het gaat dan met name om de tuinen van de woonblokken, en deels bomen die in de huidige situatie als straatbeplanting dienen. In de toekomstige situatie wordt de wadi heringericht.

2.4 Planning van de werkzaamheden

De woonblokken worden gefaseerd gesloopt (zie figuur 1). De geplande sloop voor blok A (Prins Bernhardplein 2 t/m 16a) is 2012. Voor de woonblokken aangegeven met een B (Beatrixstraat 2 t/m 20a en 22 t/m 28 a) geldt dat de sloop gepland staat in 2013. De woonblokken aangegeven met een C (Beatrixstraat 24 t/m 56a en Prins Bernhardplein 1 t/m 15a) zullen in 2014 worden gesloopt.

Figuur 1 Luchtfoto onderzoekslocatie (bron: Atlas Groen Gelderland) met geplande sloopwerkzaamheden.

3. RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Flora- en faunawet er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Vleermuizen

De te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Vleermuizen kunnen gebruik maken van de ruimte onder de dakpannen. In de schoorstenen zijn openingen aanwezig die mogelijk toegang bieden tot de spouwruimte. Dergelijke openingen in schoorstenen worden regelmatig door gewone dwergvleermuis gebruikt. De schoorstenen zijn voorzien van daklood en er zijn binnen de bebouwing kieren aanwezig waarbinnen vleermuizen weg kunnen kruipen. Er is derhalve niet op voorhand uit te sluiten dat zich op de onderzoekslocatie een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen bevindt. Momenteel zijn er onvoldoende bruikbare gegevens beschikbaar over het gebruik door vleermuizen van de bebouwing, daardoor is het mogelijk dat er overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot de soortgroep. De te verwachten vleermuissoorten zijn gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Een aanvullend onderzoek binnen het geschikte seizoen (mei t/m september) dient meer uitsluitsel te geven over het gebruik van de onderzoekslocatie door vleermuizen. Vervolgens dient vastgesteld te worden of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project en of mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn

Huismus

Tijdens het veldbezoek van de quickscan zijn binnen de onderzoekslocatie op enkele plekken huismussen waargenomen op de te slopen bebouwing. Huismus is vaak in de directe omgeving van de nestplaats te vinden. Ook zijn ten noorden buiten de onderzoekslocatie huismussen waargenomen rond de tuinen en woonhuizen aan de Marijkelaan. Nesten van huismus zijn jaarrond beschermd. Aangezien er voor huismus op de onderzoekslocatie geschikte nestgelegenheden aanwezig zijn in de vorm van dakpannen waaronder de soort kan nestelen en door de waarnemingen van huismus, kan het niet worden uitgesloten dat de soort broedt op de onderzoekslocatie. Door de uitvoering van nader onderzoek binnen het geschikte seizoen kan worden vastgesteld of er broedlocaties van huismus aanwezig zijn binnen de onderzoekslocatie.

Gierzwaluw

Een andere soort waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn is gierzwaluw. Gierzwaluwen zijn zeer plaatsgetrouw en keren zolang ze leven op hetzelfde nest terug zolang er niets met het nest of gebouw gebeurt. Gierzwaluw gebruikt ruimtes onder dakpannen en achter betimmeringen om te broeden. De soort ontbreekt zelden in stadskernen. De bebouwing op de onderzoekslocatie is door de aanwezigheid van (uitstekende) dakpannen geschikt voor de soort om tot broeden te komen. Door het uitvoeren van nader onderzoek binnen het geschikte seizoen kan worden vastgesteld of er broedgevallen van gierzwaluw zijn binnen de onderzoekslocatie.

Gemeenschappelijke slaapplaatsen

Binnen de tuinen kunnen mogelijk gemeenschappelijke slaapplaatsen aanwezig zijn van huismus en mogelijk ransuil door het voorkomen van dichte begroeiingen als coniferen. Door het uitvoeren van een eenmalige inspectie van de tuinen met een dichte begroeiing kan vastgesteld worden of er gemeenschappelijke slaapplaatsen aanwezig zijn.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor **vleermuizen** zijn in de periode half mei tot eind september in het totaal zes aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie 30 maart 2011), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureau's en de Zoogdiervereniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf voor de gewone dwergvleermuis en laatvlieger en paarverblijf/zwermplaats voor de gewone dwergvleermuis.

Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat het protocol is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid, dat is voldaan aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning, om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. Het kan nooit worden uitgesloten dat verblijfsfuncties tijdens het onderzoek worden gemist, maar er is wel aan de onderzoeksinspanning voldaan. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd binnen de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van de onderzoekslocatie gebruik kunnen maken (mei - september). Gedurende de periode mei tot en met half juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. In de maanden augustus en september maken vleermuizen gebruik van paarverblijfplaatsen en zijn veel soorten in de omgeving van hun winterverblijf te vinden. Winterverblijfplaatsen zijn zeer lastig aan te tonen. Naast kraam- en paarverblijfplaatsen is het aanvullende onderzoek ook gericht op de functie zomerverblijfplaats.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetectors (Pettersson D 240x) met opnamemogelijkheid. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsoptnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitel kan geven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound. Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermdende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee laatste veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode augustus - september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Voor **huismus** zijn twee inventarisatieronden uitgevoerd tijdens de periode, van half maart tot eind juni, waarin de soort broedt. Huismus is vaak te vinden in de directe omgeving van de nestplaats. Broedparen van huismus zijn vastgesteld door het aantal territoriale mannetjes en nestindicerende waarnemingen te tellen op de onderzoekslocatie.

Voor **gierzwaluw** zijn twee inventarisatieronden uitgevoerd in de avonduren gedurende de periode waarin de soort broedt in Nederland. Eind april / begin mei keren gierzwaluwen terug vanuit Afrika om in Nederland te broeden. Het broedseizoen is van de soort is gedurende de maanden mei, juni en juli. Gierzwaluwen zijn zeer plaatsgetrouw en keren zolang ze leven op hetzelfde nest terug zolang er niets met het nest of gebouw gebeurt.

Bij zonsondergang keren gierzwaluwen na het voedsel zoeken terug naar het nest. De aanwezigheid van nestlocaties zijn vastgesteld door invliegende vogels of vanuit het nest roepende vrouwtjes waar te nemen. De veldbezoeken zijn voorafgaand aan het vleermuisonderzoek uitgevoerd.

Gemeenschappelijke slaappleatsen

Een eenmalige inspectie is uitgevoerd begin maart in de tuinen van de huizenblokken met een dichte begroeiing. Tijdens de inspectie is gezocht naar sporen (braakballen, veren en uitwerpselen) van ransuil en huismus. De tuininspectie heeft plaatsgevonden op 8 maart 2011 en is niet in onderstaande tabel opgenomen.

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip				1 x avond*	2 x avond* 1 x ochtend*			2 x avond
	datum				4 mei 2011	4 juni 2011, 5 juni 2011 en 22 juni 2011			7 september 2011 en 27 september 2011
	functie				zomerverblijf	zomer/kraamverblijf			paar/baltsverblijf
huismus	tijdstip			2 x overdag					
	datum			30 maart 2011, 1 juni 2011					
	functie			nestlocaties					
gierzwaluw	tijdstip				2 x avond*				
	datum				4 juni 2011 en 22 juni 2011				
	functie				nestlocaties				

* De onderzoeksinspanning is weergegeven voor één persoon, maar is door twee personen uitgevoerd.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen, huismus en gierzwaluw gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 10 °C. De windsnelheid lag beneden de 5 Bft. Tijdens het veldbezoek van 7 september 2011 regende het later in de nacht, verder was geen sprake van neerslag gedurende de veldbezoeken.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vleermuizen

Resultaten eerste veldbezoek

Tijdens de avondronde op 4 mei 2011 zijn vijf gewone dwergvleermuizen aan het begin van de avond (omstreeks 21:07 uur tot 21:59 uur) waargenomen. De betreffende individuen vlogen door de Beatrixstraat. Er zijn gedurende het uitvliegmoment geen uitvliegende vleermuizen uit de bebouwing binnen de onderzoekslocatie waargenomen. Om 21:55 uur is één foeragerende gewone dwergvleermuis in de tuin van Prins Bernhardplein 16a waargenomen. Verder is er betreffende avond binnen de onderzoekslocatie geen vleermuisactiviteit meer waargenomen. In de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn rond het huizenblok Beatrixstraat nummer 35 t/m 37 (gelegen buiten de onderzoekslocatie) twee gewone dwergvleermuizen zwermend waargenomen rond de bebouwing. De individuen produceerden daarbij sociale geluiden. Dit duidt op een mogelijke (zomer)verblijfplaats van gewone dwergvleermuis in het betreffende huizenblok. Verder zijn twee foeragerende gewone dwergvleermuizen rond de sportvelden aan de Oranjesingel (ten zuiden van de onderzoekslocatie) aangetroffen.

Resultaten tweede veldbezoek

Het tweede veldbezoek betrof een ochtendronde op 4 juni 2011. Rond 4:19 uur begonnen, bij het opkomen van de zon, enkele gewone dwergvleermuizen zwermgedrag te vertonen rond woonhuis Beatrixstraat nummer 42. In het totaal zijn rond de 15 á 20 zwermende gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Om 4.29 uur vloog het laatste individu tussen de dakpannen en de dakrand ter hoogte van de schoorsteen in. Verder is er binnen de onderzoekslocatie en directe omgeving geen vleermuisactiviteit meer waargenomen. Omdat invliegende aantallen moeilijk te tellen zijn is besloten de avond erna terug te keren om het aantal uitvliegers te tellen.

Resultaten derde veldbezoek

Tijdens de avondronde op 5 juni 2011 zijn tussen 22:00 uur en 22:30 uur 40 uitvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen vanuit de dakpannen en de dakrand ter hoogte van de schoorsteen in van het woonhuis Beatrixstraat nummer 42. Dit betrof dezelfde plek als het tweede veldbezoek.

Resultaten vierde veldbezoek

Tijdens de avondronde op 22 juni 2011 zijn 30 uitvliegende gewone dwergvleermuizen geteld. De vleermuizen vlogen uit op de plek (Beatrixstraat nummer 42) waar ze tijdens het tweede en het derde veldbezoek zijn waargenomen. Het uitvliegen begon om 22:00 uur. Om 22:55 uur is een doorvliegende laatvlieger waargenomen in de tuinen van de bebouwing Beatrixstraat 22 t/m 28 a en 30 t/m 40. Verder is er betreffende avond binnen de onderzoekslocatie en de directe omgeving geen vleermuisactiviteit meer waargenomen.

Resultaten vijfde veldbezoek

Tijdens het vijfde veldbezoek, avondronde op 7 september 2011, zijn op verschillende tijdstippen (22:01 uur, 22:20 uur, 22:46 uur) drie foeragerende gewone dwergvleermuizen binnen de onderzoekslocatie aangetroffen. Om 22:09 uur is een overvliegende gewone dwergvleermuis binnen het westelijk deel van de Beatrixstraat waargenomen. Verder is een baltsende gewone dwergvleermuis om 21:19 uur en om 23:25 uur waargenomen langs het woonhuis aan de Beatrixstraat nummer 42. Dit betreft dezelfde bebouwing waar ook de kolonie gewone dwergvleermuizen is aangetroffen. Het individu liet tijdens de vlucht langs het woonhuis balts roepen horen. Het betreffende woonhuis is ook aan te merken als paarverblijf/ zwermplaats. Op de sportvelden, buiten de onderzoekslocatie, is later op de avond een foeragerende gewone dwergvleermuis aangetroffen. Verder is er binnen de onderzoekslocatie en de directe omgeving geen vleermuisactiviteit meer waargenomen.

Resultaten zesde veldbezoek

Tijdens het zesde veldbezoek, avondronde op 27 september 2011, zijn binnen de onderzoekslocatie enkele baltsende gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Rond het woonhuis Beatrixstraat nummer 2 vlogen op verschillende tijdstippen twee individuen. Beide individuen produceerden balts geluiden. Zij vlogen ook baltsend langs de bebouwing aan de overzijde (Beatrixstraat nummer 3). Beide woonhuizen zijn aan te merken als paarverblijf/ zwermplaats. Rond het woonhuis Beatrixstraat nummer 28a is op verschillende tijdstippen gedurende avond een baltsende gewone dwergvleermuis aangetroffen. Betreffende woning is aan te merken als paarverblijf/zwermplaats. Rond het woonhuis Beatrixstraat nummer 42 is weer (eveneens als het voorgaande veldbezoek) op verschillende momenten gedurende de avond een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Tevens vlogen op een enkel moment (23:00 uur en om 23:32 uur) een baltsende gewone dwergvleermuis door de Margrietstraat en de Beatrixstraat. Er konden daarbij geen woonhuizen worden gelokaliseerd als paarverblijf/zwermplaats. Verder zijn twee foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen in de tuinen binnen de onderzoekslocatie en is een rosse vleermuis hoog overvliegend boven de onderzoekslocatie aangetroffen.

De resultaten van de vastgestelde verblijfplaatsen van vleermuizen zijn weergegeven in bijlage 2.

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Er is een kraamverblijfplaats van minimaal 40 gewone dwergvleermuizen aanwezig ter hoogte van de schoorsteen in het woonhuis Beatrixstraat nummer 42. Tevens zijn er binnen de woningen drie paarverblijf/zwermplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Dit betreffen de woningen gelegen aan de Beatrixstraat nummer 2, Beatrixstraat nummer 28a, en Beatrixstraat nummer 42.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Binnen het huizenblok Beatrixstraat nummer 35 t/m 37 is een (zomer) verblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig. In de woning Beatrixstraat nummer 3 is een paarverblijf/ zwermplaats aanwezig. Verder zijn er geen verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie vastgesteld. Gezien de ligging van de verblijfplaatsen ten opzichte van de onderzoekslocatie, is er geen sprake van hinder door de voorgenomen ingreep binnen de onderzoekslocatie op verblijfplaatsen van vleermuizen in de directe omgeving.

Foeragerende / passerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn er binnen de onderzoekslocatie enkele (één tot drie) foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Het aanwezige foerageerhabitat (tuin) van de onderzoeklocatie zal grotendeels verdwijnen. De plannen zullen, gezien de kleine aantallen vleermuizen, geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Tevens is er in de directe omgeving van de onderzoekslocatie voldoende habitat aanwezig die foerageerhabitat vormen.

5.2 Huismus

Huismussen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen, die zij via de dakgoot kunnen bereiken.

Resultaten eerste veldbezoek

Tijdens het eerste veldbezoek op 30 maart 2011 zijn in het totaal 5 nestlocaties vastgesteld van huismus op de te slopen huizenblokken. Drie nestlocaties bevinden zich in huizenblok B (Beatrixstraat 2 t/m 20a). In de dakgoot van Beatrixstraat nummer 8 en 12 is een territoriaal mannetje waargenomen. Tussen Beatrixstraat nummer 12 en 14 zijn een mannetje en vrouwtjes huismus met nestmateriaal aangetroffen.

Twee nestlocaties zijn waargenomen in huizenblok C (Prins Bernhardplein 1 t/m 15a). Er is een paartje huismussen aangetroffen in de dakgoot van Prins Bernhardplein nummer 11. In de dakgoot van Prins Bernhardplein nummer 13 is een territoriaal mannetje waargenomen. Verder zijn twee nestlocaties buiten de onderzoekslocatie in woonblok Beatrixstraat 58 t/m 62 aanwezig.

Resultaten tweede veldbezoek

Tijdens het tweede veldbezoek op 1 juni 2011 zijn in het totaal wederom 5 nestlocaties vastgesteld van huismus op de te slopen huizenblokken. Drie nestlocaties bevinden zich in huizenblok B (Beatrixstraat 2 t/m 20a). In de dakgoot van Beatrixstraat nummer 2 is een territoriaal mannetje waargenomen. Tussen Beatrixstraat nummer 12 en 14 en tussen nummer 14 en 16 is een territoriaal mannetje aangetroffen.

Twee nestlocaties zijn waargenomen in huizenblok C (Prins Bernhardplein 1 t/m 15a). Er zijn twee territoriale mannelijke huismussen aangetroffen in de dakgoot van Prins Bernhardplein nummer 11 en ter plaatse van nummer 13. Drie nestlocaties van huismus zijn vastgesteld binnen het woonblok Beatrixstraat 30 t/m 40. Betreffend woonblok blijft in de toekomstige situatie gehandhaafd. Verder zijn twee nestlocaties van huismus buiten de onderzoekslocatie in woonblok Beatrixstraat 58 t/m 62 aanwezig.

Conclusie

Tijdens het tweede veldbezoek zijn op andere plekken dan het eerste veldbezoek op de te slopen bebouwing huismussen aangetroffen. Aangezien dit een later tijdstip in het broedseizoen betreft waarbij vogels al het nest hebben kunnen verlaten, of een nieuw territorium hebben afgebakend kan het verschil verklaren. Er wordt vanuit gegaan dat er binnen de te slopen bebouwing 7 vaste nestlocaties van huismus aanwezig zijn.

5.3 Gierzwaluw

Gierzwaluwen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen en openingen onder boeidelen. Gierzwaluwen vliegen gegroepeerd met hoge snelheden tussen de gebouwen door en vliegen daarbij plotseling ergens binnen. Tijdens de avondrondes op 4 juni 2011 en 22 juni 2011 zijn er enkele gierzwaluwen hoog boven de onderzoekslocatie waargenomen. Op de onderzoekslocatie zijn gedurende de veldbezoeken die plaatsvonden tijdens het broedseizoen geen in- of uitvliegende gierzwaluwen waargenomen binnen de te slopen bebouwing. Drie nestlocaties van gierzwaluw zijn vastgesteld binnen het woonblok Beatrixstraat 30 t/m 40. De gierzwaluwen zijn zien invliegen achter de dakgoot van de huisnummers 30 en twee achter de dakgoot van huisnummer 40. Betreffend woonblok blijft in de toekomstige situatie gehandhaafd. In de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw waargenomen.

Conclusie

Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwing een vaste rust- en verblijfplaats (nestlocatie) vormt voor gierzwaluw. Overtredingen van de Flora- en faunawet met betrekking tot gierzwaluw zijn niet aan de orde.

5.4 Gemeenschappelijke slaapplaatsen

Tijdens de aanvullende inspectie zijn huismussen aangetroffen in dichte hagen en struiken binnen de tuinen van de onderzoekslocatie. De beplanting zoals deze in de huidige situatie aanwezig is biedt met name schuilgelegenheid en voedsel voor huismus. In de tuin van Beatrixstraat nummer 44 is in de dichte coniferen een gemeenschappelijke slaapplaats van huismus vastgesteld. Er is hier een grote hoeveelheid ontlasting van de soort aangetroffen. Verder zijn binnen de tuinen geen gemeenschappelijke slaapplaatsen vastgesteld. Er zijn geen braakballen of sporen aangetroffen van ransuil.

De resultaten van de vastgestelde nestlocaties en gemeenschappelijke slaapplaats van huismus zijn weergegeven in bijlage 2, resultaten aanvullend ecologisch onderzoek.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Vleermuizen

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Opgemerkt wordt dat vleermuizen door mensen soms als eng of vervelend kunnen worden beschouwd. Dit onderwerp wordt hierbij aangestipt omdat bij nieuwbouwprojecten vaak sprake is van nieuwe, onwetende bewoners. Gewone dwergvleermuizen zijn ongevaarlijk. In een woning knagen ze niets aan een geven ze geen hinderlijke of stinkende ontlasting. Het is een fabel dat ze in haren vliegen, door hun ultrasone echolocatie zullen ze nooit zomaar ergens tegenaan vliegen. Vleermuizen zijn nuttig, ze vangen grote hoeveelheden insecten weg, waaronder muggen.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

Door de sloop van de bebouwing gaan er, als er geen aanvullende maatregelen worden getroffen, een kraamverblijfplaats van minimaal 40 gewone dwergvleermuizen en drie paarverblijf/zwermplaatsen van gewone dwergvleermuis verloren. Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen zal de functionaliteit van het gebied voor de gewone dwergvleermuis behouden moeten blijven. Daarnaast is het van belang dat er zodanig wordt gewerkt dat schade aan de soort wordt voorkomen. Indien er mitigerende maatregelen worden uitgevoerd, worden overtredingen voorkomen. Omdat een ontheffing voor het verstoren van vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen bij ruimtelijke ontwikkeling niet mogelijk is dit de enige manier om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk. Aanbevolen wordt om de voorgenomen werkwijze te laten toetsen door Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Dit heet echter nog steeds een ontheffingsaanvraag. Deze aanvraag zal vervolgens worden beantwoordt met een positieve afwijzing/verklaring van geen bedenkingen. Hiermee bevestigt Dienst Regelingen dat de voorgenomen werkwijze overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt. De maatregelen dienen in ieder geval te worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol/ activiteitenplan dat op de locatie aanwezig dient te zijn ten tijde van uitvoering van het project. Voor blok A (Prins Bernhardplein 2 t/m 16a) staat de sloop in 2012 gepland. Uit het aanvullend onderzoek blijkt dat er binnen het betreffende woonblok geen vleermuizen aangetroffen, waardoor er geen restricties gelden ten aanzien van de sloop van het woonblok aangaande de soort.

Het ecologisch werkprotocol/ activiteitenplan dient te worden opgesteld voor de woonblokken B (Beatrixstraat 2 t/m 20a en 22 t/m 28 a) waarvoor de sloop gepland staat in 2013 en de woonblokken C (Beatrixstraat 24 t/m 56a en Prins Bernhardplein 1 t/m 15a) die in 2014 zullen worden gesloopt.

6.2 Huismus

Beschermingsregime

Nesten van huismus zijn het gehele jaar beschermd. Het betreft een soort uit de beschermingscategorie 2 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (bron: Dienst Regelingen, 25 augustus 2009). De nestplaats van huismus wordt ook buiten het broedseizoen gebruikt als schuilplaats.

Functie van de onderzoekslocatie voor huismus

Door de sloop van de bebouwing gaan er, als er geen aanvullende maatregelen worden getroffen, zeven vaste nestplaatsen van huismus verloren. Tevens is er binnen de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplek van huismus vastgesteld die door de herinrichting zal verdwijnen. Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen zal de functionaliteit van het gebied voor de soort behouden moeten blijven. Daarnaast is het van belang dat er zodanig wordt gewerkt dat schade aan de soorten wordt voorkomen. Ook voor huismus geldt dat indien mitigerende maatregelen worden uitgevoerd er overtredingen worden voorkomen. De maatregelen dienen in ieder geval te worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol/ activiteitenplan dat op de locatie aanwezig dient te zijn ten tijde van uitvoering van het project. Dit geldt niet voor blok A (Prins Bernhardplein 2 t/m 16a). Voor blok A (Prins Bernhardplein 2 t/m 16a) staat de sloop in 2012 gepland. Uit het aanvullend onderzoek blijkt dat er binnen het betreffende woonblok geen nestlocaties van huismussen aangetroffen zijn, waardoor er geen restricties gelden ten aanzien van de sloop van het woonblok aangaande de soort.

Voor algemene broedvogels geldt dat er buiten het broedseizoen gesloopt dient te worden (buiten de periode maart tot half augustus). Het ecologisch werkprotocol/ activiteitenplan dient te worden opgesteld voor de woonblokken B (Beatrixstraat 2 t/m 20a en 22 t/m 28 a) waarvoor de sloop gepland staat in 2013 en de woonblokken C (Beatrixstraat 24 t/m 56a en Prins Bernhardplein 1 t/m 15a) die in 2014 zullen worden gesloopt.

6.3 Gemeenschappelijke slaappleats

De huismus staat onder druk door steeds verder afnemende broedgelegenheid en de afname van continu voedsel in de leefomgeving en voldoende inheems groen als leverancier van eiwitrijk voedsel voor de jongen (bron: Vogelbescherming). De huidige beplanting zoals stuiken en bosschages biedt schuilgelegenheid en voedsel voor huismus. In de tuin van Beatrixstraat nummer 44 is in de dichte coniferen een gemeenschappelijke slaappleats van huismus vastgesteld.

In de nieuwe situatie is het van belang om zorg te besteden aan beplanting door de onderzoekslocatie te voorzien van dichte groenblijvende hagen, besdragende struiken en beplanting die ervoor zorgt dat er het hele jaar insecten en zaden zijn te vinden nabij de toekomstige verblijfplaatsen, zodat ook de functionaliteit van de gemeenschappelijke slaappleats en er voldoende voedsel voor de kolonie huismussen behouden blijft. Beplanting waar aan gedacht kan worden: hulst, conifeer, taxus, sporkehout, zuurbes, krentenboom, meidoorn, lijsterbes, wilde liguster, vlinderstruik, sleedoorn. Dit kan verder worden uitgewerkt in een activiteitenplan.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Woonservice IJsselland een aanvullend ecologisch veldonderzoek uitgevoerd ter plaatse van het plangebied Molenveld Zuid te Doesburg in de gemeente Doesburg.

Het aanvullend ecologisch veldonderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en herontwikkeling van de onderzoekslocatie.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen. De herontwikkeling voorziet in de sloop van de vijf duplex woonblokken. Het eengezinswoningen woonblok (Beatrixstraat 30 t/m 40) blijft in de toekomstige situatie gehandhaafd. De vijf woonblokken worden gefaseerd gesloopt. In het vrijgekomen gebied wordt vervangende nieuwbouw (45 á 50 woningen) van verschillende typen woningen gerealiseerd. Een deel van de huidige beplanting zal in de nieuwe situatie worden gehandhaafd. Grotendeels zal de beplanting verdwijnen, het gaat dan met name om de tuinen van de woonblokken, en deels bomen die in de huidige situatie als straatbeplanting dienen. In de toekomstige situatie wordt de wadi heringericht.

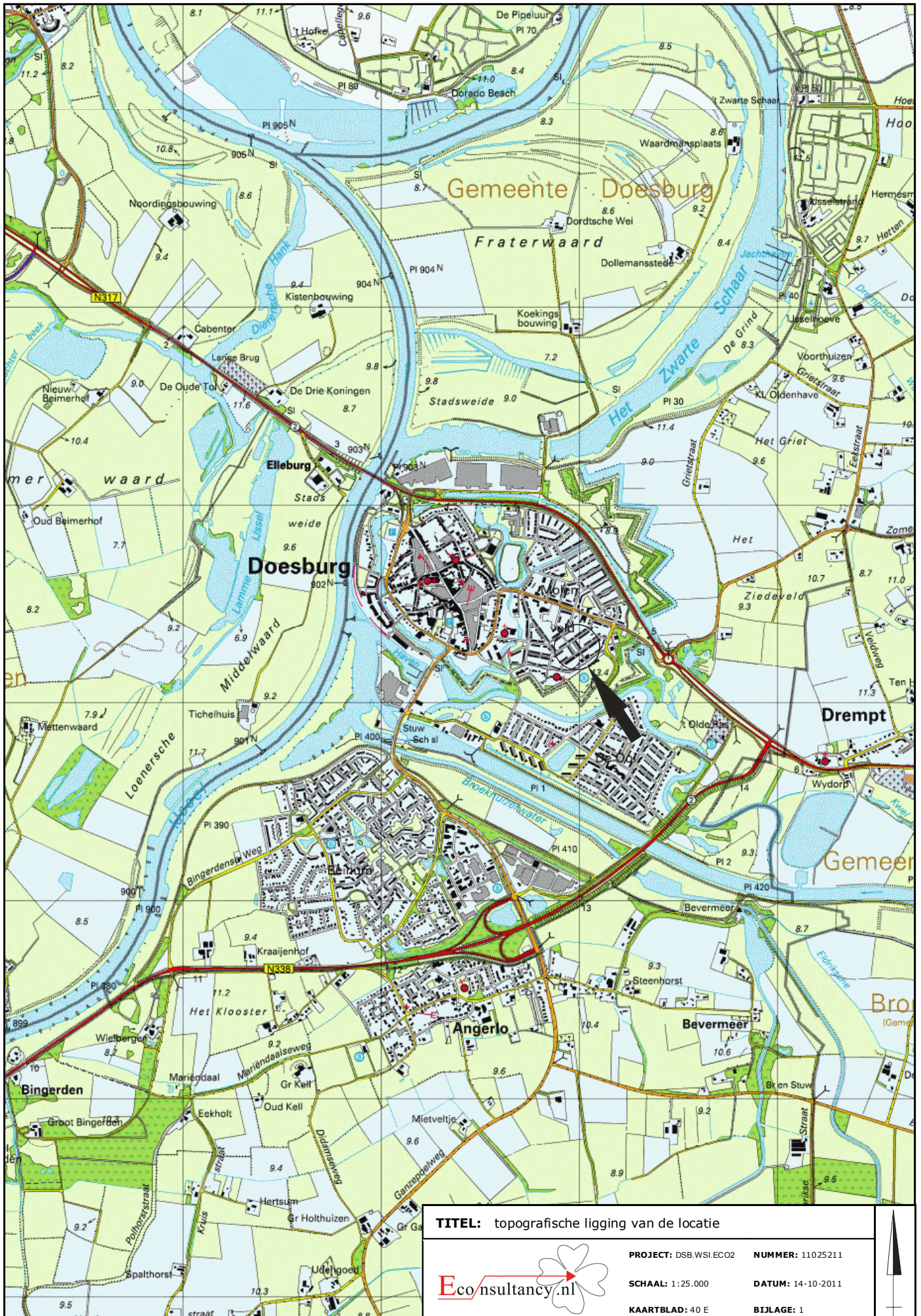
Waarnemingen binnen onderzoekslocatie

Op basis van het aanvullend onderzoek is vastgesteld dat er drie paarverblijf/zwermplaatsen en een kraamverblijfplaats van minimaal 40 gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn binnen de te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie. In de te slopen bebouwing zijn geen nestlocaties van gierzwaluw vastgesteld. Binnen de onderzoekslocatie zijn 7 nestlocaties en een gemeenschappelijke slaappleeds vastgesteld van huismus. De beplanting zoals deze in de huidige situatie aanwezig is biedt schuilgelegenheid en voedsel voor huismus. Tijdens de veldbezoeken zijn er binnen de onderzoekslocatie enkele (één tot drie) foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

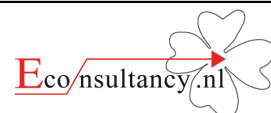
Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet

Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen zal de functionaliteit van het gebied voor vleermuizen en huismus behouden moeten blijven. Daarnaast is het van belang dat er zodanig wordt gewerkt dat schade aan de soorten wordt voorkomen. Indien er mitigerende maatregelen worden uitgevoerd, worden overtredingen voorkomen. De maatregelen die worden uitgevoerd om overtredingen van de Flora- en Faunawet te voorkomen, dienen in ieder geval te worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol/ activiteitenplan dat opgevolgd moet worden en op de locatie aanwezig dient te zijn ten tijde van de uitvoering van het project. Voor blok A (Prins Bernhardplein 2 t/m 16a) staat de sloop in 2012 gepland. Uit het aanvullend onderzoek blijkt dat er binnen het betreffende woonblok geen vleermuizen, gierzwaluw en huismus zijn aangetroffen, waardoor er geen restricties gelden ten aanzien van de sloop van het woonblok aangaande de betreffende soorten. Voor algemene broedvogels geldt dat er buiten het broedseizoen gesloopt dient te worden (buiten de periode maart tot half augustus). Het ecologisch werkprotocol/ activiteitenplan dient te worden opgesteld voor de woonblokken B (Beatrixstraat 2 t/m 20a en 22 t/m 28 a) waarvoor de sloop gepland staat in 2013 en de woonblokken C (Beatrixstraat 24 t/m 56a en Prins Bernhardplein 1 t/m 15a) die in 2014 zullen worden gesloopt. Omdat een ontheffing voor het verstoren van vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen en huismus bij ruimtelijke ontwikkeling niet mogelijk is dit de enige manier om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Het aanvragen van een ontheffing is niet strikt noodzakelijk. Aanbevolen wordt om de voorgenomen werkwijze te laten toetsen door Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Dit heet echter nog steeds een ontheffingsaanvraag. Deze aanvraag zal vervolgens worden beantwoordt met een positieve afwijzing/verklaring van geen bedenkingen. Hiermee bevestigt Dienst Regelingen dat de voorgenomen werkwijze overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt.

Econsultancy
Doetinchem, 14 oktober 2011

TITEL: topografische ligging van de locatie

PROJECT: DSB.WSI.ECO2 NUMMER: 11025211
 SCHAAL: 1:25.000 DATUM: 14-10-2011
 KAARTBLAD: 40 E BIJLAGE: 1

